

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 19 lutego 2024 r.

Poz. 1446

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.120.2024 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 15 lutego 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXIV/461/2023 Rady Gminy Zebrzydowice z dnia 6 grudnia 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do udzielenia pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, w części obejmującej § 3 uchwały, jako sprzecznej z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 6 grudnia 2023 r. Rada Gminy Zebrzydowice podjęła uchwałę Nr XXXIV/461/2023 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do udzielenia pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 96 ust. 2 i ust. 4 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 16 stycznia 2024 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała w części jest niezgodna z prawem i powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego w tej części z przyczyn opisanych poniżej.

W § 3 uchwały Rada Gminy postanowiła, iż *Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała Nr XXX/396/2023 Rady Gminy Zebrzydowice z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do udzielenia pomocy w zakresie dożywiania osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.*

Natomiast zgodnie z § 5 przedmiotowej uchwały *Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku.*

Organ nadzoru zauważa, że uchwała Nr XXX/396/2023 odnosiła się do programu rządowego zamykającego się w określonych ramach czasowych, tj. w latach 2019-2023. Z tego względu w dniu, w którym zgodnie z intencją Rady miałyby nastąpić skutek w postaci uchylenia uchwały Nr XXX/396/2023, tj. w dniu 1 stycznia 2024 r., akt ten stał się bezprzedmiotowy z mocy samego prawa. Wobec tego, stanowienie o utracie mocy obowiązującej uchwały Nr XXX/396/2023 Rady Gminy Zebrzydowice z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do udzielenia pomocy w zakresie dożywiania osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, nastąpiło bez wymaganej podstawy prawnej.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Z przywołanej zasady praworządności wynika, iż organy władzy publicznej, a w tym również Rada, mogą podejmować działania tylko wtedy, gdy pozwala na to przepis prawa. Jak wskazał w jednym ze swych orzeczeń Naczelny Sąd Administracyjny: Do istotnego naruszenia prawa należy zaliczyć naruszenie przez organ gminy podejmujący uchwałę lub zarządzenie przepisów o właściwości, podjęcie takiego aktu bez podstawy prawnej, wadliwe zastosowanie normy prawnej będącej podstawą prawną podjęcia aktu, jak również naruszenie przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwały (wyrok NSA z 7.04.2022 r., III FSK 2713/21, LEX nr 3343704).

Powyżej opisane uchybienie należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXXIV/461/2023 Rady Gminy Zebrzydowice z dnia 6 grudnia 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do udzielenia pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 – w ww. części, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz